

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз П 3/2025
26.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Мирољуба Томића, Гордане Којић, Татјане Вуковић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом као записничарем, у привредно-казненом поступку окривљеног правног лица „Фриго Жика“ ДОО Рума и окривљених одговорних лица АА и ББ, због привредног преступа из члана 68. став 1. тачка 9. и став 2. Закона о транспорту опасне робе, одлучујући о захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз бр.12/25 од 03.02.2025. године, поднетом против правноснажних пресуда Привредног суда у Сремској Митровици Пк 351/2023 од 28.02.2024. године и Привредног апелационог суда Пкж бр.290/24 од 09.10.2024. године, у седници већа одржаној дана 26. фебруара 2025. године, једногласно донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз бр.12/25 од 03.02.2025. године, па се **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажним пресудама Привредног суда у Сремској Митровици Пк 351/2023 од 28.02.2024. године и Привредног апелационог суда Пкж бр.290/24 од 09.10.2024. године повређен закон у корист окривљеног правног лица „Фриго Жика“ ДОО Рума и окривљених одговорних лица АА и ББ – члан 438. став 1. тачка 1. ЗКП у вези члана 37. став 2. и чланом 40. Закона о привредним преступима.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Сремској Митровици Пк 351/2023 од 28.02.2024. године окривљено правно лице „Фриго Жика“ ДОО Рума и окривљена одговорна лица АА и ББ, оглашени су одговорним због извршења привредног преступа из члана 68. став 1. тачка 9. и став 2. Закона о транспорту опасне робе, за које дело је окривљено правно лице „Фриго Жика“ ДОО Рума осуђено на новчану казну у износу од 150.000,00 динара, док су окривљена одговорна лица АА и ББ осуђени на новчане казне у износу од по 25.000,00 динара сваки. Истовремено је одређено да су окривљени дужни да новчане казне плате у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења у односу на окривљено правно лице, односно под претњом замене новчане казне казном затвора у односу на окривљена одговорна лица.

На основу члана 264. ЗКП у вези члана 56. Закона о привредним преступима и члана 27. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима, осуђено правно лице обавезано је да плати трошкове поступка на име судског паушала у износу од 7.000,00 динара, у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења.

Пресудом Привредног апелационог суда Пкж бр.290/24 од 09.10.2024. године, усвојена је жалба браниоца окривљеног правног лица „Фриго Жика“ ДОО Рума и окривљених одговорних лица АА и ББ – адвоката Митра Обрадовића, па је пресуда Привредног суда у Сремској Митровици Пк 351/23 од 28.02.2024. године преиначена тако што је против окривљеног правног лица и окривљених одговорних лица на основу члана 422. став 1. тачка 3. ЗКП у вези члана 56. Закона о привредним преступима одбијена оптужба да су извршили привредни преступ из члана 68. став 1. тачка 9. и став 2. Закона о транспорту опасне робе.

Истом пресудом одређено је да трошкови привредног казненог поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Захтев за заштиту законитости поднео је јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва, само против правноснажне пресуде Привредног апелационог суда Пкж бр.290/24 од 09.10.2024. године, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, у вези члана 37. став 2. и члана 40. Закона о привредним преступима, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и утврди да је пресудом Привредног апелационог суда Пкж бр.290/24 од 09.10.2024. године повређен закон у корист окривљеног правног лица и окривљених одговорних лица.

Врховни суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва браниоцу окривљеног правног лица и окривљених одговорних лица – адвокату Митру Обрадовићу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљених (члан 488. став 2. ЗКП), налазећи да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, након разматрања списка предмета и побијане пресуде против које је захтев за заштиту законитости поднет, те по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

Основано се захтевом за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва указује да је правноснажном пресудом Привредног апелационог суда Пкж бр.290/24 од 09.10.2024. године учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) у вези члана 37. став 1. и члана 40. Закона о привредним преступима.

Наиме, Привредни апелациони суд је побијаном пресудом преиначио првостепену пресуду и према окривљенима одбио оптужбу, налазећи да апсолутна застарелост гоњења код привредних преступа наступа по протеку 6 година од дана извршења привредног преступа, односно у конкретном случају 13.02.2024. године, уз

закључак да је апсолутна застарелост наступила пре доношења првостепене пресуде и пре достављања списка другостепеном суду.

Одредбом члана 56. Закона о привредним преступима (“Службени лист СФРЈ“, бр. 4/77 ... 3/90, “Службени лист СРЈ“, бр. 27/92 ... 64/01 и „Службени гласник РС“, број 101/05) прописано је да ако одредбама овог закона није другачије одређено, у поступку за привредне преступе сходно ће се примењивати одредбе Закона о кривичном поступку, између осталог, и о захтеву за заштиту законитости (члан 419. до 424).

Одредбом члана 37. став 1. Закона о привредним преступима прописано је да застарелост гоњења за привредне преступе настаје када протекну три године од дана извршења привредног преступа, а ставом 2. тог члана прописано је да, изузетно до одредбе става 1. тог члана, за привредне преступе у области спољнотрговинског, девизног и царинског пословања, застарелост гоњења наступа када протекне пет година од дана извршења привредног преступа.

Привредни преступ, чије је извршење окривљенима стављено на терет оптужним актом, спада у групу привредних преступа из области спољнотрговинског пословања, код којих застарелост гоњења наступа када протекне пет година од дана извршења преступа, сходно цитираној одредби члана 37. став 2. Закона о привредним преступима, док апсолутна застарелост гоњења наступа када протекне двоструко време које се по закону тражи за релативну застарелост гоњења.

Наиме, појам спољнотрговинског пословања дефинисан је одредбом члана 1. став 2. Закона о спољнотрговинском пословању, којим је прописано да је спољнотрговинско - пословање спољнотрговински промет робе и услуга и обављање привредних делатности странаг лица у Републици Србији и домаћег лица у другој држави или царинској територији.

У конкретном случају, окривљенима је стављено на терет да су као учесници у транспорту опасне робе, у својству примаоца – увозника поступали супротно члана 11. став 1. тачка 1), 2) и 3) и ставу 3. Закона о транспорту опасне робе, те да су поводом увоза робе из Народне Републике Кине, починили привредни преступ из члана 68. став 1. тачка 9. и став 2. Закона о транспорту опасне робе, ближе описан у диспозитиву оптужног акта.

Одредбом члана 40. Закона о привредним преступима прописано је да се за ток и прекид застаревања гоњења, застаревања извршења казне или заштитних мера за привредне преступе, као и за апсолутну застарелост, сходно примењују одредбе члана 96. и 99. КЗ СФРЈ о застаревању кривичног гоњења и застаревању извршења казни и мера безбедности.

Одредбом члана 104. став 6. Кривичног законика (која је по садржини идентична одредби члана 96. став 6. КЗ СФРЈ), прописано је да застарелост кривичног гоњења настаје у сваком случају када протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост кривичног гоњења.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, те чињеницу да из списка предмета произилази да су окривљени предметни привредни преступ извршили дана 13.02.2018. године, то у конкретном случају апсолутна застарелост гоњења наступа дана 13.02.2028. године, а не 13.02.2024. године, како је то наведено у побијаној другостепеној пресуди, те је доношењем одлуке да се према окривљенима на основу члана 422. став 1. тачка 3. ЗКП у вези члана 56. Закона о привредним преступима оптужба одбија због наступања апсолутне застарелости, Привредни апелациони суд учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 37. став 2. и члана 40. Закона о привредним преступима, што се основано истиче у захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва.

Стога је Врховни суд усвојио као основан поднети захтев и, не дирајући у правноснажност одлука, сходно одредби члана 493. ЗКП, утврдио да је побијаном правноснажном пресудом учињена повреда закона у корист окривљеног правног лица „Фриго Жика“ ДОО Рума и окривљених одговорних лица АА и ББ.

Из напред наведених разлога, донета је одлука као у изреци пресуде, на основу члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић